

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. rugsėjo 27 d. Nr. 21RE4-99 (AG4-80/22-2023)
Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – ir Komisija) Panevėžio apygardos skyrius, susidedantis iš Komisijos Panevėžio apygardos skyriaus narių Jurgos Mažuknienės, Astos Povilonienės ir Vestos Šliogerytės (pranešėja ir posėdžio pirmininkė),

Komisijos Panevėžio apygardos skyriaus 2023 m. rugsėjo 22 d. posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos I. N., atstovaujamos įgaliotos atstovės E. K., patikslintą skundą atsakovui Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Utenos žemėtvarkos skyriui dėl įsakymo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisijos Panevėžio apygardos skyrius

n u s t a t ė:

pareiškėja I. N., atstovaujama įgaliotos atstovės E. K., Komisijos Panevėžio apygardos skyriui 2023 m. rugpjūčio 22 d. paduotu patikslintu skundu prašė priimti sprendimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymu (toliau – ir Įstatymas), kuris galiojo iki 2023 m. liepos 1 d., panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – ir NŽT) Utenos žemėtvarkos skyriaus (toliau – ir NŽT Skyrius) vedėjo priimtą įsakymą dėl atsakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo ir planavimo pradžią ir įpareigoti vadovautis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymu iki jo pasikeitimo dienos.

Patikslintame skunde pareiškėja nurodė, kad jos prašymas priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Utenos skyriui buvo pateiktas 2023 m. birželio 8 d. per žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinę sistemą (toliau – ŽPDRIS); ŽPDRIS paslaugos Nr. (duomenys neskelbtini).

Paaikšino, kad Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitime rašoma: „Ūkininko sodybos pastatų, kurių statybai kaimo plėtros žemėtvarkos projektai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti rengti (ar yra patvirtinti) arba dėl kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos prašymai statybą leidžiančiam dokumentui gauti yra pateikti (ar šie dokumentai yra išduoti), arba kurie pradėti statyti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, statybai taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas.“. Pagal Kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022 m. birželio 8 d.) taisyklių 18.1 ir 18.2 punktuose nurodytus reikalavimus, pareiškėja atliko visus juose nurodytus procesinius veiksmus, t. y. atlikti veiksmai kaimo plėtros projekto rengimo pradžios rengimui, gautas įsakymo projektas, nustatantis projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus. Pareiškėjos teigimu, jos atveju buvo atlikti visi juose nurodyti procesiniai veiksmai, t. y. atlikti veiksmai kaimo plėtros projekto pradžios rengimui, gautas įsakymo projektas, nustatantis projekto pradžią ir planavimo tikslus. Pareiškėjos paaiškinimais, ji taip pat vadovavosi NŽT tinklapyje 2023 m. liepos 3 d. naujienų skiltyje patalpintu straipsniu, kuriame buvo nurodyta: „Nuo liepos įsigalioję griežtesni reikalavimai ūkininko sodybos statybai nebus

taikomi tiems ūkininkams, kurie yra pradėję rengti ar jau parengė kaimo plėtros žemėtvarkos projektus, turi leidimą statybai arba yra pradėję statybas. Jiems galios senesnės įstatymo nuostatos – bus leidžiama gyvenamąją sodybą statyti ir 0,5–2 hektarų sklype“.

Pareiškėjos paaiškinimais, jos atveju projektiniai veiksmai buvo pradėti iki Įstatymo pakeitimo.

Pareiškėja atkreipė dėmesį, kad atsisakymas nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimą, grindžiamas tuo, kad pareiškėjos nuosavybės teise valdomas žemės ūkio paskirties žemės sklypas (kadastro Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriame planuojama statyti ūkininko sodybą, yra mažesnis už Įstatymo 11 straipsnyje nustatytą 2 ha žemės plotą, tačiau Įstatymo pakeitimas įsigaliojo tik nuo liepos 1 d., tuo tarpu prašymą pareiškėja pateikė iki jo įsigaliojimo. Taip pat atkreipė dėmesį, kad projekto galutinis sprendimas neturėtų būti atmestas dėl termino, kurį reguliuoja pats žemėtvarkos darbuotojas ir nuo kurio priklauso termino įvykdymas.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, pareiškėja prašė panaikinti NŽT Skyriaus vedėjo priimtą įsakymą dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo ir planavimo pradžią ir įpareigoti vadovautis Įstatymu iki jo naujos redakcijos įsigaliojimo dienos (b. l. 24-27).

Atsakovas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Utenos žemėtvarkos skyrius atsiliepiu į pareiškėjos patikslintą skundą, prašė jį atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovas NŽT Skyrius atsiliepiame pažymėjo, kad pareiškėja ginčija atsakovo administracinį sprendimą, tačiau iš pareiškėjos patikslinto skundo nėra aišku, koku teisiniu pagrindu. Vienas iš jos nurodytų motyvų yra neva pasikeitusios Įstatymo nuostatos ir terminas, tačiau pareiškėja nenurodė jokie teisės akto ar jo imperatyvios teisės akto normos reikalavimo, kurį atsakovas būtų pažeidęs, priimdamas ginčijamą įsakymą.

Atsakovas taip pat nesutinka su pareiškėjos argumentais, kad jos projektiniai veiksmai buvo jau pradėti atlikti iki Įstatymo nuostatų įsigaliojimo. NŽT Skyriaus paaiškinamais, prašymo pateikimas nėra laikomas kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžia, todėl pareiškėja klaidina administracinių ginčų komisiją su tokiais pareiškimais. Projekto pradžia yra laikomas administracinis sprendimas, kuriuo nusprendžiama leisti pradėti rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą.

Atkreipė dėmesį, kad Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1796 2 straipsnio pakeitimo įstatyme (2023 m. birželio 8 d. Nr. XIV-2042) yra aiškiai reglamentuota, kad „2. Ūkininko sodybos pastatų, kurių statybai kaimo plėtros žemėtvarkos projektai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti rengti (ar yra patvirtinti) arba dėl kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos prašymai statybą leidžiančiam dokumentui gauti yra pateikti (ar šie dokumentai yra išduoti), arba kurie pradėti statyti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, statybai taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas.“. Taigi, pareiškėja neteisingai traktuoja projekto rengimo pradžią.

Atsakovas, priimdamas administracinį sprendimą, nepadarė jokio pažeidimo, jog būtų galima teigti, kad įsakymas buvo priimtas pažeidžiant teisės aktų normų reikalavimus ir jis turėtų būti naikintinas. Atsakovo nuomone, pareiškėja siekia jai palankaus sprendimo, manydama, kad atsakovas ar jo darbuotojas pats reguliuoja terminą priimdamas sprendimą. Atsakovas visiškai nesutinka su tokiais patikslinto skundo argumentais ir, priimdamas ginčijamą įsakymą, vadovavosi šios paslaugos procedūrą reglamentuojančiais teisės aktais ir terminais, todėl nepadarė jokio teisės pažeidimo, kas leistų abejoti administracinio sprendimo teisėtumu ir pagrįstumu.

Pažymėjo, kad atsakovas neturi jokio tikslo vilkinti procedūrą ir pats reguliuoti paslaugų atlikimo terminų, kadangi vykdo daugiau kaip 50 administracinių paslaugų, kurių terminai lygiai taip pat reglamentuoti teisės aktuose.

Be to, Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų sudėtį ir jų turinį, organizavimo, rengimo, derinimo, tikrinimo, tvirtinimo ir registravimo tvarką, taip pat teritorijų planavimo proceso dalyvių santykius šiame procese reglamentuoja Kaimo plėtros žemėtvarkos projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 11 d. įsakymu Nr. 3D-476/D1-429 „Dėl kaimo plėtros žemėtvarkos

projektų ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės). Taisyklių 19 punkte reglamentuota, kad sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų arba motyvuotą atsisakymą jį priimti Nacionalinės žemės tarnybos vadovas ar jo įgaliotas teritorinio padalinio vadovas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo dienos. Šiuo atveju, atsakovas nepažeidė Taisyklių nuostatų ir nepraleisdamas terminų priėmė pagrįstą ir teisėtą sprendimą, taip pat vadovavosi Įstatymo nuostatomis dėl reglamentuoto žemės sklypo ploto ūkininko ūkio sodybai statyti (b. l. 51-54).

Patikslintas skundas tenkinamas.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjai nuosavybės teise priklauso (duomenys neskelbtini) ha žemės sklypas (kadastrą Nr. (duomenys neskelbtini)), esantis (duomenys neskelbtini) (toliau – Žemės sklypas) (b. l. 28).

Pareiškėja 2023 m. birželio 8 d. NŽT Skyriui pateikė prašymą priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų Nr. GKP-1879 (toliau – ir Prašymas), kuriuo prašė priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų, planuojamu žemės sklypu (teritorija) įvardindama pareiškėjos nuosavybės teise turimą Žemės sklypą, kaimo plėtros žemėtvarkos projekto tikslu (tikslais) įvardindama – parinkti ūkininko sodybos vietą, parinkti žemės ūkio veiklai reikalingų statinių statybos vietą (b. l. 29-30).

NŽT Skyriaus vedėjas 2023 m. liepos 4 d. priėmė įsakymą Nr. 41KPI-39-(14.41.125 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo“ (toliau – Įsakymas), kuriuo, atsižvelgdamas į tai, kad pareiškėjos nuosavybės teise valdomas žemės ūkio paskirties Žemės sklypas, kuriame planuojama statyti ūkininko sodybą, yra mažesnis už Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytą 2 ha žemės plotą, nusprendė atsisakyti nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo tikslus pareiškėjos Žemės sklype (b. l. 34-35).

Nagrinėjamu atveju pareiškėja nesutinka su NŽT Skyriaus vedėjo priimtu Įsakymu ir Komisijos Panevėžio apygardos skyriui paduotu patikslintu skundu prašo jį panaikinti bei įpareigoti NŽT Skyrių priimti sprendimą, vadovaujantis Įstatymo redakcija, galiojusia iki 2023 m. liepos 1 d.

Iš pareiškėjos patikslintame skunde nurodytų argumentų, matoma, kad pareiškėja savo skundo reikalavimą grindžia argumentu, jog prašymą priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų NŽT Skyriui ji pateikė 2023 m. birželio 8 d., t. y. iki Įstatymo naujos redakcijos įsigaliojimo nuo 2023 m. liepos 1 d.

Minėtojo pareiškėjos Prašymo 2023 m. birželio 8 d. pateikimo metu galiojo Įstatymo redakcija, galiojusi nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2023 m. liepos 1 d., kurios 11 straipsnio, reglamentavusio ūkininko sodybos statybos sąlygas, 1 dalis įtvirtino nuostatą, numatančią, kad nerengiant detaliųjų planų žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas gali statyti vieną ūkininko sodybą, išskyrus miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtose teritorijose. Ūkininko sodyba ar pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatai statomi nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro. To paties straipsnio 2 dalis nustatė, jog leidimas statyti ūkininko sodybą išduodamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymu.

Nuo 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojusi nauja Įstatymo redakcija, t. y. Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymas, kurio 11 straipsnio 1 dalis buvo pakeista, ją išdėstant nauja redakcija, kuri numatė, kad neurbanizuotoje ir neurbanizuojamoje teritorijoje (išskyrus miestams po 1995 m. birželio 1 d. nustatyta tvarka priskirtas teritorijas) esančioje žemės ūkio paskirties žemėje ūkininkas, kuris pastaruosius 3 metus yra deklaravęs pajamas iš žemės ūkio veiklos, gali statyti vieną ūkininko sodybą (vieną gyvenamosios paskirties pastatą su pagalbinio ūkio paskirties pastatais); reikalavimas pastaruosius 3 metus deklaruoti pajamas iš žemės ūkio veiklos netaikomas kitos paskirties pastatų, reikalingų ūkininko veiklai vykdyti, statybai; ūkininko sodyba (gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais) statoma nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 2 hektarai, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip. Kitos paskirties pastatai, reikalingi ūkininko veiklai vykdyti, gali būti statomi ir nuosavybės teise priklausančiame

žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro, išskyrus atvejus, kai kituose įstatymuose, teritorijų planavimo dokumentuose nustatyta kitaip; saugomose teritorijose ūkininko sodybos pastatų statyba turi būti numatyta saugomų teritorijų specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nustatytoje vietoje; kai žemės ūkio paskirties žemės sklypo dalis yra Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje, nepatenkančioje į nacionalinę saugomą teritoriją, ūkininko sodybos pastatų statyba galima ne mažesnėje kaip 2 ha jo dalyje, esančioje už šios Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijos ribų.“ Įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymo 2 straipsnyje nustatyta jo įsigaliojimo, numatant, kad šis įstatymas įsigalioja 2023 m. liepos 1 d. (1 dalis) bei nustatant jo taikymo tvarką, o t. y., jog ūkininko sodybos pastatų, kurių statybai kaimo plėtros žemėtvarkos projektai iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos pradėti rengti (ar yra patvirtinti) arba dėl kurių iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos prašymai statybą leidžiančiam dokumentui gauti yra pateikti (ar šie dokumentai yra išduoti), arba kurie pradėti statyti iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos, statybai taikomas iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos Įstatyme nustatytas teisinis reguliavimas.

Atsakovas, vadovaudamasis pastarąja nuostata, atsiliepime nurodė, jog pareiškėja neteisingai traktuoja projekto rengimo pradžią, paaiškindamas, kad projekto pradžia yra administracinis sprendimas, kuriuo nusprendžiama leisti pradėti rengti kaimo plėtros žemėtvarkos projektą.

Vis dėlto, ginčą nagrinėjanti institucija atkreipia dėmesį, kad nagrinėjamu atveju turi būti taikoma Įstatymo redakcija, galiojusi pareiškėjos 2023 m. birželio 8 d. Prašymo pateikimo metu, t. y. redakcija, galiojusi nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2023 m. liepos 1 d., kurios 11 straipsnio 2 dalis įtvirtino teisinį reglamentavimą, numatantį, jog ūkininko sodyba ar pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatai statomi nuosavybės teise priklausančiame žemės ūkio paskirties žemės sklype, ne mažesniame kaip 0,5 hektaro.

Šiuo aspektu pažymima, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje yra pabrėžta, kad, kaip yra išaiškinęs Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas (toliau – Konstitucinis Teismas), teisės teorija ir teisės tradicijos leidžia daryti išvadą, kad teisinio reguliavimo srityje egzistuoja bendra taisyklė: įstatymas atgal negalioja (*pvz., Konstitucinio Teismo 1994 m. balandžio 21 d. nutarimas*). *Lex retro non agit* (įstatymas neturi grįžtamosios galios) principas yra išvedamas iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – ir Konstitucija) 7 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, kad „galioja tik paskelbti įstatymai“. Jis taip pat siejamas su Konstitucijos preambulėje įtvirtintu teisinės valstybės principu, vienu iš jų sudarančių elementu – teisinio saugumo reikalavimu. Taigi, *lex retro non agit* yra konstitucinis principas, kuris kaip bendrasis teisės principas taikomas visose teisės sistemos posistemėse (teisės šakose). Reikalavimo, kad įstatymas neturi grįžtamosios galios, neatitinkantis reglamentavimas civilinių, administracinių ar kitų teisinių santykių srityje pažeistų teisinės valstybės principą ir būtų nekonstitucingas (*pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2013 m. kovo 4 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-222/2013*). Situacija, kai viešojo administravimo subjekto sprendimui iš esmės suteikiama retroaktyvi galia akivaizdžiai prieštarauja bendriesiems teisės principams, be kita ko, pažeidžia pareiškėjo teisėtus lūkesčius. Tokie viešojo administravimo subjekto veiksmai visiškai nedera su gero administravimo bei atsakingo valdymo imperatyvais, mažina visuomenės ir jos narių pasitikėjimą valdžios įstaigomis (*pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014*).

Pagal *lex retro non agit* teisės principą – teisės aktų galia yra nukreipta į ateitį, įstatymų ir kitų teisės aktų galiojimas atgal neleidžiamas (*pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. gegužės 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-1960/2012*). Tai teisės norminiams aktams keliamas reikalavimas, kad juose įtvirtintos teisės normos negali būti taikomos juridiniams faktams ir teisinėms pasekmėms, atsiradusioms dar iki šio akto įsigaliojimo. Šiuo principu siekiama užtikrinti teisinio reguliavimo bei asmenų teisinio statuso aiškumą, stabilumą. Subjektai turi žinoti, kokio elgesio iš jų yra tikimasi, reikalaujama, ir turi būti tikri, kad už teisės aktus atitinkantį elgesį jiems nebus taikomos teisinės poveikio priemonės vėliau pasikeitusio teisinio reguliavimo pagrindu (*pvz.,*

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012 m. balandžio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-1508/2012, 2021 m. spalio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2895-442/2021).

Atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas taip pat yra pateikęs aiškinimą, jog teisės principo *lex retro non agit* taikymas reiškia, kad nagrinėjamu atveju pareiškėjų prašymas turėjo būti išnagrinėtas vadovaujantis jo pateikimo dieną galiojusiu reglamentavimu. Kadangi situacija, jog prašymo pateikimo metu galiojo vienoks teisinis reguliavimas, o skundžiamos institucijos sprendimo priėmimo metu – kitoks, susiklostė dėl to, jog atsakovas laiku neišnagrinėjo pareiškėjų prašymo, nėra jokio teisinio pagrindo skundžiamo sprendimo priėmimo metu galiojusio reglamentavimo taikymui pagrįsti (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3701-502/2022*).

Atsižvelgiant į tai bei į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo, formuojančio vienodą administracinių teismų praktiką, į kurią atsižvelgti taip pat įpareigojamos visos valstybės institucijos Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatytu teisiniu pagrindu, pateikiamus išaiškinimus, pažymima, jog valstybės institucija, nagrinėdama asmens prašymą, turi taikyti tas teisės normas, kurios galiojo prašymo pateikimo metu. Taigi, nagrinėjamu atveju sprendžiama, kad atsakovas, nagrinėdamas pareiškėjos NŽT Skyriui 2023 m. birželio 8 d. pateiktą Prašymą priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų Nr. GKP-1879, iš esmės veikė neteisėtai, kadangi pareiškėjos Prašymą išnagrinėjo vadovaudamasis ne Prašymo pateikimo metu galiojusia Įstatymo redakcija, o būtent vėliau, t. y. nuo 2023 m. liepos 1 d. įsigaliojusiu Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymo Nr. VIII-1159 11 straipsnio pakeitimo įstatymu. Šiuo konkrečiu atveju atsakovas neturėjo teisinio pagrindo vadovautis teisės akto redakcija, kuri įsigaliojo vėliau, nei nagrinėjamu atveju susiklostė juridiniai faktai, t. y. pareiškėja pateikė Prašymą.

Situacija, kai viešojo administravimo subjekto sprendimui iš esmės suteikiama retroaktyvi galia akivaizdžiai prieštarauja bendriesiems teisės principams, *inter alia* pažeidžia pareiškėjo teisėtus lūkesčius. Tokie viešojo administravimo subjekto veiksmai visiškai nedera su gero administravimo bei atsakingo valdymo imperatyvais, mažina visuomenės ir jos narių pasitikėjimą valdžios įstaigomis (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. kovo 25 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. A⁷⁵⁶-997/2014*).

Akivaizdu, jog toks atsakovo pareiškėjos Prašymo nagrinėjimui taikytinos teisės akto redakcijos pasirinkimas ne tik kad neužtikrino pareiškėjos teisės į tinkamą jos Prašymo išnagrinėjimą, bet ir pažeidė pareiškėjos teisėtą lūkesčių bei gero administravimo principus.

Vadovaudamasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, ginčą nagrinėjanti institucija sprendžia, kad pareiškėjos skundžiamas NŽT Skyriaus Įsakymas yra neteisėtas, kadangi priimtas vadovaujantis vėliau priimto teisės akto redakcija. Atsakovo atsiliepime nurodyti argumentai dėl Taisyklių nuostatų taikymo, o konkrečiai šio teisės akto 19 punkte nustatyto termino NŽT vadovui ar jo įgalioto teritorinio padalinio vadovui priimti sprendimą ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo planavimo organizatoriaus prašymo dienos, nepateisina atsakovo pasirinkimo pareiškėjos Prašymo nagrinėjimui vėliau įsigaliojusio teisės akto redakciją taikyti retroaktyviai. Remiantis tuo, kas išdėstyta, Komisijos Panevėžio apygardos skyriaus narių kolegija sprendžia, kad yra pakankamas teisinis pagrindas panaikinti pareiškėjos skundžiamą aktą – Įsakymą. Skundžiamo akto panaikinimu sukeltos teisinės pasekmės reiškia, jog Komisijos Panevėžio apygardos skyriaus sprendimui įsiteisėjus, atkuriami buvusi iki ginčijamo teisės akto priėmimo padėtis, tai yra atkuriamos pažeistos pareiškėjo teisės ir teisėti interesai, o tai reiškia, jog atsakovui kyla pareiga išnagrinėti pareiškėjos Prašymą iš naujo. Šiuo aspektu taip pat pažymima, jog nors pareiškėja paduotame patikslintame skunde suformuluotu reikalavimu prašo ginčą nagrinėjančios institucijos įpareigoti NŽT Skyrių vadovautis Lietuvos Respublikos ūkininko ūkio įstatymu iki jo pasikeitimo dienos, tačiau atsižvelgiant į pareiškėjos patikslintame skunde nurodytas aplinkybes bei jo padavimu siekiamus tikslus, sprendžiama, kad pareiškėja, formuluodama minėtojo turinio reikalavimą, iš esmės siekia įpareigoti atsakovą išnagrinėti jos Prašymą, vadovaujantis jo pateikimo NŽT Skyriui metu galiojusiais teisės aktais. Nagrinėjamu atveju tenkinus pareiškėjos patikslinto skundo pirmąjį

reikalavimą ir panaikinus skundžiamą aktą, yra pakankamas teisinis pagrindas įpareigoti NŽT Skyrių išnagrinėti pareiškėjos Prašymą iš naujo.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 4 ir 7 dalimis, 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktais, taip pat ir 22 straipsniu, Komisijos Panevėžio apygardos skyrius

n u s p r e n d ž i a:

panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Utenos žemėtvarkos skyriaus 2023 m. liepos 4 d. įsakymą Nr. 41KPI-39-(14.41.125 E.) „Dėl atsisakymo nustatyti kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžią ir planavimo“.

Įpareigoti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Utenos žemėtvarkos skyrių iš naujo išnagrinėti I. N. 2023 m. birželio 8 d. prašymą priimti sprendimą dėl kaimo plėtros žemėtvarkos projekto rengimo pradžios ir planavimo tikslų Nr. GKP-1879.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skusti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vesta Šliogerytė

Komisijos Panevėžio apygardos skyriaus narės

Jurga Mažuknienė

Asta Povilonienė